

Bence Lajos

Hazatérítő vers

Czine Mihály temetéséről hazajövet

Csak azt a hőesést tudnám
feledni, mely a sirt
percek alatt a temető
csont-fehérjével
egybemosta, mintha ügyet sem
vetne a halottra –
s furcsa egybeesése
a neveknek – Bence
állhatott így
Toldi sírja mellett,
képzelődtem én, közel se
kerülve a sírhalomhoz,
siratva belül téged,
a sörényes fák alatt, áldva
a hó tisztafehérjét,
mely a temetőkert
frissen hantolt
sírjaival a föléd
magasodó fehér
koporsóformát egybemosta.

Ha emlékem nem csal,
ittam is, mert
vezetnem nem kellett,
egy sírkő mögül Imre
lépett ki, Görömbei hosszan
búcsúzott, Eszter fürkésző
tekintetén – ki van itt,
ki az, aki várható még, sőt
ki az, ki közben elment –
én is fönnakadtam, jött is
felém nyomban,
mint egy fura álomban.

Aztán Lili, Laci,
meg én, autóba ültünk, s
meséltünk egymásnak
a feledés ellen,
hogyan hányszor verte
bele szép okos fejét,
a szentem, pohárköszöntőkor,
emelkedett hangulatban
a Király Lajcsi fogadjában,

fölemelkedve a pince
légtérébe – mert egy költő,
ha szól, mindig feláll! –
mondtad, intettél meg,
ha lámpalázasan vagy
félelemtől gyáván, ülve
motyogtam el, magas
eszméket ostromló versem,
s mikor a díjkiosztáson
– elmeneteled előtt talán
utószor – nem volt már több
szavad... hozzánk. Nem volt
szavad, s mint a kisdíák,
ki belesül versébe, csak
mosolyogtál, túlvilági
fénnyel szemedben, már
soha többé át nem adható
gondolatsorral fejedben.
Az ünnepség után,
a társaság szokás szerint
feloszlott, mindenki
szokatlanul gyorsan elment.

Végül is elnyomott
az álom... Közben rohant
velünk a kocsis, Laci ült
a kormánynál, mellette
Lili. S így robogtunk,
szinte suhantunk
a halál ellenében, de
érezve jelenlétét, s a hó,
mely hazáig kísért,
mint fehér átok,
üzött, hajszolt
viháros széllel egy behavazott
országban keresztül,
s éjfél is elmúlt
talán, mire
hazaértünk.

– Itthon vagyunk, Lajos,
 lehet kiszállni – próbáltak
 ébresztgetni,
 s én kizökkenve
 országos álmomból, királyi
 vendégseregéből elszólítva
 (ott ültél te is, közös égi
 vacsoránkat fogyasztgattuk,
 gyakori koccintgatás
 közepette, mondogattuk,
 nem is olyan rossz
 itt, szoktatva magunkat
 a síri csendhez, egyedül
 a pohárcsengés hiányzott –
 tényleg, hova tűnhetett
 a pohár csengése...).

Felnyögtem, mint durcás
 gyermek, mondván: – Mi van,
 újabb átszállás, hát nem
 a végállomás volt az iménti?
 De a szél pofámba vágott
 egy marék havat, mintha
 mondaná: – Kuss, nem kell
 mindig mindenről
 tudni mindenkinek,
 nem kell!

Így hát elindultam
 otthonom felé, mint egy
 álomtól mámoros fejű hóember,
 botladozva, kábán –
 bent kihült lakás fogadott.
 A hideg kályha
 mellé lezökkenve, feledve az
 égi kalandot mesteremmel,
 s mint, akit
 minden cserbenhagyott,
 reggelig ismételtettem
 fogcsikorgatva:
 itthon vagyok,
 itthon vagyok...

Holdas György:
 "Természet zenéje"
 2001

Szentendrei Vajda Lajos
 Stúdió - Gönczi Galéria

Holdas György: Vegetáció II. 2002 - Szentendrei Vajda Lajos Stúdió - Gönczi Galéria

Drávaszögi keresztút-jegyzet

Cs. Jóskának

Porba hajlok előtted,
táj, gázolj belém,
hol dzsinnek és vicék,
táltosok és pogány papok
menedékekül szolgált
a fűzes, a berkenyés erdőszél,
hol nemrég a sáncban a halak
gonosz emberevő
cápaként fickándoztak,
az emberhústól megvadultak
csukák, compók
és növényevő pontyok
az emberi hullától
öklendezve, a szárazra
kívánkoztak...

Mégis, meghajlok
előtted, táj!
Kalapom is lekerül
fejemről szellemóriásaid előtt,
Tamás és Bálint, Sztárai,
Ács Gedeon,
szellemeid ma is
régii dicsőségünket
susogják a náddal,
mind-mind a szabadság
dalát fújja, katonáid,
kik a megmaradásról

regélnek.
(A „lelket“ is így szítja,
együvé válva a nádszállal,
a mocsárral, a láppal...)

Lehajlok előtted, táj:
gázolj át rajtam, taposson
át rajtam a vonuló hadak
utolsó martalóca,
hadizsákmányként innen
el nem vihető már semmi.

Lápok népe, a vizek embere,
lidérces lángokban
tör fel az elfojtott élet,
fényük fűrösztí arcomat,
mélybe visz, s a mélyből
tör elő minden akarat, minden
písla láng, mint midőn
hosszú bujdosásból az ember megtér,
néz maga elé, előtte lakodalmi
terítés, kupicában pálinka,
kancsóban érintetlen a bor,
csak a vére forr,
csak a vére forr...

(A kórógyi „erődnél“ 2005 őszén)